

Delårsrapport

Utgåva: Delårsrapport 2 - per den 31 augusti 2018 **Rapportperiod:** 2018-08-31

Organisation: Vo 01 – Förskola och pedagogisk omsorg

tyresö kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning	2
2. Viktiga händelser.....	3
3. Uppföljning och analys	4
3.1 Måluppfyllelse	4
3.1.1 Målområde Livskvalitet. Den attraktiva kommunen.....	4
3.2 Särskilda uppdrag	11
3. Verksamhetsmätt	12
4. Slutsatser och konsekvenser.....	13
5. Åtgärder som nämnden har vidtagit eller avser att vidta vid avvikelser	14
6. Ekonomisk rapport	15

1. INLEDNING

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi. Nämnderna ska godkänna en delårsrapport per verksamhetsområde per den 30 april och den 31 augusti. Delårsrapporten upprättas av förvaltningens tjänstemän och ska innehålla en analys för verksamhetsmått och målindikatorer, ekonomiska prognoser och bedömning av måluppfyllelse för nämndens mål. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapporter behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

2. VIKTIGA HÄNDELSER

Skolinspektionens granskning

Skolinspektionens har granskat förskoleområdet på huvudmannanivå. Bedömning är att förskolan uppfyller författningarnas krav inom arbetsområdena förutsättningar för utbildning i förskolan samt utveckling av utbildning i förskolan. De positiva delar som lyftes fram var bland annat att omorganisationens syfte med en ökad likvärdighet har uppfyllts. Dessutom har barngruppernas storlek minskat, det systematiska kvalitetsarbetet fungerar genom hela organisationen och rekryteringsupplägget utgår från förutsättningarna.

Beslut som påverkar verksamheten.

I augusti fattades beslut om en förtydligad läroplan. Syftet är att kvaliteten i förskolan ska höjas. Områden som förtydligas eller lyfts in i läroplanen är läsning, barnskötarnas viktiga uppdrag i arbetslaget och barns rätt till integritet. Den reviderade läroplanen gäller från och med 1 juli 2019.

Centrala barn- och elevhälsan

Nya instuktörer i ABC har utbildats. ABC står för Alla barn i centrum och är ett program med fyra föräldraträffar som syftar till att stärka relationen mellan barn och föräldrar. Föräldrautbildningen är kostnadsfri och mycket populär.

Resursutvecklingscentrum (RUC) har förändrat sin organisation och numera är en mer uppsökande verksamhet än tidigare. RUC arbetar aktivt med att möta de behoven som finns genom verksamhetsbesök i förskolan. Förskolan har ett IT-nätverk som drivs av RUC.

Övriga förändringar och utveckling som berör verksamheten

Arbete med ny konceptförskola fortsätter på två platser. Den ena detaljplanen är dock överklagad vilket skapar en försening.

En utökning av Kumla förskola startar i oktober genom att biblioteks lokaler görs om till förskola.

Bemanningsenheten är igång i full skala och har väldigt framgångsrikt levererat vikarier till alla kommunala förskolor. En kvalitetshöjning har skett, vilket gynnar barnen på alla förskolor.

Platsbehovet antas öka i början på 2019 och förvaltningen arbetar för att säkerställa platser.

Starten på lärplattform Vklass blir framskjuten till oktober men arbetet med att ta fram riktlinjer och mallar är klart.

Förskolechefen ska benämnas rektor från 1 juli 2019. Förskolan är början av ett sammanhållet skolsystem och förskolans rektor har det pedagogiska ledarskapet för en läroplansstyrd verksamhet. För att öka likvärdigheten och stärka kvaliteten inom förskolan ska rektorer för förskola gå en obligatorisk befattningsutbildning, liksom rektorer i grund- och gymnasieskola.

3. UPPFÖLJNING OCH ANALYS

3.1 Måluppfyllelse

Vision för Tyresö kommun 2030

Den politiska ledningen har en vision för år 2030; Tyresö ska vara den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen.

Sammanfattning av visionen:

År 2030 bor 60 000 invånare i Tyresö. I kommunen finns en blandning av olika boendeformer. Tyresö är sedan flera år en av Sveriges bästa skolkommuner. Kommunen är välmående med små sociala problem. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och det finns en variation av boendeformer väl anpassade till äldres behov och efterfrågan. Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika näringsliv som är rikt och differentierat med stark entreprenörsanda. Kommunen arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Gång- och cykelnät är väl utbyggt. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörn. Det medvetna miljöarbetet har gett resultat. Kommunens ekonomi är stabil och i balans.

3.1.1 Målområde Livskvalitet. Den attraktiva kommunen

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
 Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	I hög grad uppfyllt	<p>I skolinspektionens granskning under våren fick Tyresö förskolor godkänt. De positiva delar som lyftes fram var bland annat att omorganisationens syfte med en ökad likvärdighet har uppfyllts. Dessutom har barngruppernas storlek minskat, det systematiskt kvalitetsarbete fungerar genom hela organisationen och tanken kring rekrytering utgår från förutsättningarna. Viktiga förutsättningar för att Tyresö ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner.</p> <p>Utifrån föräldrarenkäten som gjordes i våras visar resultaten att de de allra flesta som har sitt barn på Tyresö kommuns förskolor är nöjda och delaktigheten upplevs som hög. Många vårdnadshavare tycker att personalen är intresserade av deras synpunkter och önskemål på verksamheten samt att barnens tankar och intressen tas tillvara.</p>

Nationellt mål: Normer och värden

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem.

Kommentar:

Ett fortsatt arbete med det systematiska trygghetsarbetet inom förskolan är att skapa nya gemensamma mallar. Vid införandet av Vklass ses möjligheten över att väva in det i verktyget. Värdegrundsarbetet på enheterna har fortsatt och gynnar ett bra förhållningssätt.

Nämndmål: Upplevelsen av trygghet ska öka i förskolan.

Kommentar: Tryggheten är hög i verksamheten. Det finns stor medvetenhet hos verksamheten och de arbetar ständigt för att skapa 100% trygghet hos både barn och vårdnadshavare. Flera förskolor har börjat arbeta mer systematiskt med sitt trygghetsarbete.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-04	Mål 2018
Förskola – andelen vårdnadshavare som instämmer på påståendet "Mitt barn är tryggt i förskolan" (föräldraenkät)	Alla	94,0%	94,0%	95,0%	95,0%	100%

Nationellt mål: Utveckling och lärande

Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

Verksamheten ska bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra grunden för förskolans verksamhet. Den ska utgå från barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas till vara för att skapa mångfald i lärandet.

Kommentar: Förskolan har haft fokus på att öka medvetenheten kring utveckling och lärande.

Utvecklingen går åt rätt håll. Behov finns av att synliggöra barnens lärande mer i den pedagogiska dokumentationen utifrån framtagna styrdokument. Här blir Vklass en hjälp och likvärdigheten kan öka. Förskolan behöver hålla sig ajour med aktuell forskning och samhällsutvecklingen för att ge barnen de bästa förutsättningarna att utvecklas och bli demokratiska medborgare. Inom det digitala lärandet behövs mer kunskap och utbildning för att möta samhällets behov och barnens framtid.

Nämndmål: Lärandet ska öka i verksamheten

Kommentar: Förskolan har haft fokus på att kompetensutveckla pedagogers medvetenhet kring utveckling och lärande. Barnens lärmiljöer har förbättrats och ger större möjligheter till utveckling.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-04	Mål 2018
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik i barnens vardag" (föräldraenkät)	Alla	76,0%	78,0%	80,0%	80,0%	100%
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Förskolan arbetar med att utveckla barnens intresse för språk" (föräldraenkät)	Alla	82,0%	83,0%	82,0%	81,0%	100%

Nationellt mål: Barns inflytande och Förskola och hem

Barns inflytande

I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten.

Förskola och hem

Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande.

Nämndmål: Barns och vårdnadshavares delaktighet i förskolan ska öka

Det är viktigt för samtliga barn och föräldrar att känna sig delaktiga i verksamheten. Genom tydlig information om påverkansmöjlighet och genom tillgängliga samverkanskanaler ökar delaktigheten. Delaktighet är ett förbättringsområde enligt tidigare enkäter.

Kommentar: Barnens delaktighet och inflytande ökar då den inre miljön organiseras utifrån ett utforskande perspektiv. Genom de centrala pedagogiska forum som pågår har dessa frågor varit viktiga under våren. Antal forum för vårdnadshavarna har ökat vilket skapat mer insyn. Det finns höga förväntningar på att lärplattformen ska öka känslan av delaktighet hos vårdnadshavarna.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-04	Mål 2018
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Mitt barns tankar och intressen tas tillvara" (föräldraenkät)	Alla	78,0%	79,0%	78,0%	81,0%	100%
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldraenkät)	Alla	84,0%	81,0%	82,0%	84,0%	100%

● Nationellt mål: Övergång och samverkan

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Kommentar: Övergång mellan förskola och skola har inte blivit helt likvärdig då alla skolor inte följt de gemensamt framtagna rutinen. En utvärdering av övergången ska ske under hösten för att säkra upp detta till nästa år. Övergången för barn med särskilda behov lyfts dock fram som något framgångsrikt i årets övergångsarbete.

● Nationellt mål: Uppföljning, utvärdering och utveckling

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. För att utvärdera förskolans kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling och lärande följas, dokumenteras och analyseras. För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas till vara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull.

Syftet med utvärdering är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. Det handlar ytterst om att utveckla bättre arbetsprocesser, kunna bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan. Det är analyserna av utvärderingens

resultat som pekar ut väsentliga utvecklingsområden. All form av utvärdering ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Barn och föräldrar ska vara delaktiga i utvärdering och deras röster ska lyftas fram.

Kommentar: Skolinspektionens rapport visar på att förskolan lyckats mycket bra med att skapa en röd tråd i kvalitetsarbetet. Pedagoger känner till nämndmål och vet hur deras arbete är kopplat till målen. Fortsatt arbete med att utveckla analysdelen och arbeta mot en gemensamma måltavla pågår.

Nationellt mål: Förskolechefens ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan har förskolechefen det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet. Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

Kommentar: Förskolecheferna tar stort ansvar för sin pedagogiska verksamhet, granskningar som gjorts har visat på både goda exempel och en del utvecklingsområden. Genom att få syn på de utvecklingsområden som finns finns möjligheten att stödja förskolechefernas processer mot målen.

Att vara förskolechef och ta ansvar för sin verksamhet kräver en pedagogisk ledare som är nära sin verksamhet, schemalägger tid i barngrupp och har inblick i den verksamhet som bedrivs. Det behövs en organisation med reflektionstid för arbetslag och för enskilda pedagoger, med pedagogiska nätverk. Genom reflektion, pedagogiska dokumentation och systematiskt kvalitetsarbete får förskolechef inblick i verksamheten.

3.1.2 Målområde: God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål/nämndmål	Bedömning	Kommentar
Varje verksamhetsområde ska bedrivs inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	Delvis uppfylld	Förskolan har ett fortsatt gott arbete kring de ekonomiska ramarna. Minskat barnintag under hösten bidrar alltid till en viss oro i organisationen. Verksamhetsstöd och tilläggsbelopp har ökat kraftigt vilket gör en obalans inom ramarna.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-08	Mål 2018
Ekonomiskt resultat, Tkr	Alla	3 592,0	143,0	106,0	9 015	0

Kommentar: Verksamhetsstöd och tilläggsbelopp har en ökad kostnad.

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer	Delvis uppfylld	Förskolan arbetar utifrån effektiva processer och ser över gemensamma dokument som kan underlätta för verksamheten. En utmaning är att fånga det innovativa.

Nämndmål: Metoden Leda för resultat används vid utvecklingsarbete

Kommentar: I nuläget används inte metoden. Staminaprojektet är en liknande metod som används i arbetsmiljöarbetet på alla förskolor. Stamina pågår året ut.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-08	Mål 2018
Andel av de anställda som instämmer på påståendet "Förslag på nya och bättre sätt att arbeta välkomnas".	Alla	-	58,00%	-	*	

Kommentar:

Mätningen görs vartannat år. Sammanställning för 2018 är ännu inte gjord. Arbete sker inte direkt med frågan under första kvartalet men den bör läggas in i höstens aktiviteter

3.1.3 Målområde: Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål/nämndmål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	Delvis uppfyllt	Hög personaltäthet och mindre barngrupper är faktorer som är viktiga ur ett pedagogperspektiv. Dessa faktorer gör också att det blir lättare att rekrytera kompetent personal. Forum för kollegialt lärande är efterfrågat och ger positiva verkningar ute i verksamheterna. Det finns behov av karriärvägar för dem som vill vidare i utveckling. I det arbete som skett de senaste tre åren har förskolans rykte stärkts och förbättrats.

Kvalitetsmål: Arbetsituationen är sådan att det finns förutsättningar att arbeta på ett framgångsrikt och effektivt sätt

Kommentar: De minskade barngrupperna skapar nya förutsättningar. Bemanningenheten effektiviserar vikariat tillsättningen och ökar kvaliteten. Fler e-tjänster ökar likvärdighet och skapar effektiva och säkra processer

Nämndmål/Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-08	Mål 2018
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	Alla	75,00%	48,00%	-	*	

Kommentar: Mätningen görs vartannat år. Sammanställning för 2018 ännu ej gjord.

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.	Ej uppfyllt	Sjukfrånvaron är betydligt högre än de önskade fyra procenten. Aktiva åtgärder har dock vidtagits. Förskolecheferna har tillsammans med HR arbetat med flera rehabärenden, som ibland går tillbaka många år i tiden. Att arbeta med rehabärenden är ett tidskrävande och långsiktigt arbete. Projekt Stamina visar på en positiv trend, en liten nedgång i sjukfrånvaron över tid. Projektet pågår året ut. Den nystartade bemanningsenheten har bidragit med en stabil och säker vikarietillsättning.

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-08	Mål 2018
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	Alla	9,81%	10,09%	9,48%	9,57%	> 4%
Kommentar: Utfallet avser januari - mars 2018						
Sjukfrånvaro kort (< 60 dagar)	Alla	4,71%	4,36%	4,66%	6,17	> 4%
Kommentar: Utfallet avser januari - mars 2018						
Sjukfrånvaro lång (= > 60 dagar)	Alla	5,10%	5,73%	4,83%	3,32%	> 4%
Kommentar: Utfallet avser januari - juli 2018						

Strategiskt mål/nämndmål	Bedömning	Kommentar
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	I hög grad uppfyllt	Målet bedöms i hög grad uppfyllt. En hög andel anställda inom förskolan anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål

Indikator	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-04	Mål 2018
Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål	Alla	95,00%	88,00%	-	-	95

Kommentar: Mätningen görs vartannat år. Sammanställning för 2018 ännu ej gjord. Finns inga signaler om någon övertalighet eller neddragning av sysselsättningsgrader.

3.2 Särskilda uppdrag

Titel	Status	Kommentar
Konkurrensutsättning		Uppdraget är färdigt. Förskolan har 36 procent fristående verksamhet och 64 procent kommunal verksamhet. Fördelningen för pedagogisk omsorg är 82 procent för fristående verksamhet och 8 procent i kommunal regi.
Ekologiska livsmedel		Under perioden jan-augusti 2018 uppgick andelen ekologiska livsmedel i förskolan till 36,10 procent.
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.		Alla allergironder genomförda.
Taxor och avgifter		Taxan är justerad utifrån ny maxtaxa 2017, osäkert om det blir någon ökning 2018.
Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper		En ökning av personaltätheten har skett och snittet på barngruppen är lägre än tidigare. En minskning av statsbidragen för minskade barngrupper sker under läsåret 18/19. De är osäkert om det kommer ge effekter på storleken på barngrupperna, arbete sker för att kunna behålla de organisationer som byggts upp.
Stärkt fokus på utveckling och lärande		Medvetenheten ökar kring pedagogers och miljöns betydelse för barns lärande. Det har genomförts både lokala och centrala nätverk där pedagoger möts och diskuterar barnens lärande och deras lärandemiljö. Arbete pågår kring att utveckla och skapa en stimulerande, mångsidig och användbar miljö med god tillgång till varierat material för skapande, utforskande och upplevelser som gynnar barnens fantasi och kreativitet. Riktad kompetensutveckling, studiebesök och litteratur har legat som grund för diskussionerna som förts.
En förskola och skola för var och en		Värdegrundsarbete pågår på alla enheter och vid införandet av V-klass har förskolecheferna lagt in det i gemensamma mallar för att stärka arbetet.

3. Verksamhetsmått

Titel	Kön	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018-08
Förskola - andel barn som fått plats på förskola inom tre månader.	Alla	98,00%	98,00%	98,00%	100%
Förskola - antal barn i förskolan	Alla	1 628	1 661	1 703	1 579
Förskola - antal barn per årsarbetare i förskolan (kommunal regi)	Alla	5,9	5,8	5,6	
Förskola - marknadsandel egen regi, (%)	Alla	61,00%	62,00%	62,00%	64,00%
Förskola - pedagogisk personal, antal årsarbetare i förskola	Alla	306,00	313,00	300,7	363,00
Förskola - Årsarbetare i förskolan med pedagogisk högskoleexamen, andel (%)	Alla	30,1%	24,4%	26,0%	29,0%

4. SLUTSATSER OCH KONSEKVENSER

Måluppfyllelse för verksamhetsområdet

Utifrån föräldrarenkäten som gjordes i våras visar resultaten att de de allra flesta som har sitt barn på Tyresö kommuns förskolor är nöjda och delaktigheten upplevs som hög. Många vårdnadshavare tycker att personalen är intresserade av deras synpunkter och önskemål på verksamheten samt att barnens tankar och intressen tas tillvara.

Skolinspektionens granskning visar på att huvudmannen uppfyller författningarnas krav för förutsättningar för utbildning i förskolan och utveckling av utbildning i förskolan.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög, flera insatser görs och börjar ge effekt. Bemanningenheten fyller en stor funktion och har kommit igång bra, då alla förskolor nu är en del av bemanningenheten.

Särskilda uppdrag

De särskilda uppdragen genomförs. Gällande konkurrensutsättning är 36 procent av förskolan fristående verksamhet respektive 64 procent kommunal verksamhet. Under januari till augusti 2018 uppgick andelen ekologiska livsmedel till förskolan till 36,10 procent.

Utifrån uppdrag från tillgänglighetsplanen sker allergironder under våren i förskolan.

Nämnduppdrag

Tyresö har nu samma barngruppsstorlek som genomsnittet för hela landet 15,3. Personaltätheten har ökat och ligger strax över rikssnittet. En minskning av statsbidragen för minskade barngrupper sker under läsåret 18/19. Det är osäkert om det kommer ge effekter på storleken på barngrupperna men arbete sker för att kunna behålla de organisationer som byggts upp.

Övriga slutsatser utifrån omvärldsbevakning

Förskoleverksamheten måste fortsättas utökas i takt med utbyggnad av kommunen. Tidsmässigt börjar planerna komma i fas med utbyggnad. När förskoleverksamheten utökas behöver kommunen mer behörig och erfaren personal.

Kompetensförsörjningen är ett kritiskt område för verksamhetsområdet. Förskollärare är ett bristyrke och på grund av den stora konkurrensen i Stockholmsregionen är rekrytering av förskollärare och erfarna barnskötare en fortsatt stor utmaning för Tyresö kommun. Lyckas inte kommunen rekrytera behörig personal finns det risk att kompetensbrist uppstår.

5. ÅTGÄRDER SOM NÄMNDEN HAR VIDTAGIT ELLER AVSER ATT VIDTA VID AVVIKELSER

Inga avvikelser har rapporterats.

6. EKONOMISK RAPPORT

VO1 Förskola

Belopp i tkr	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Budget 2018	Prognos 2018	Prognos avvikelse	Prognos förändring
Beställare							
Ram	217 339	217 339	0	326 008	323 008	-3 000	-500
Intäkter, externa	21 488	20 692	-796	31 632	30 738	-894	-722
Kostnader	-238 274	-235 016	3 258	-357 640	-354 851	2 789	201
Resultat	553	3 015	2 462	0	-1 105	-1 105	-1 021

Utförare							
Intäkter, interna	145 091	144 495	-596	217 568	213 816	-3 752	-537
Intäkter, externa	2 480	3 336	856	3 515	5 293	1 778	1 622
Kostnader	-145 088	-141 831	3 257	-221 083	-218 327	2 756	-463
Resultat	2 483	6 000	3 516	0	782	782	622

Netto VO Förskola							
Resultat	3 036	9 015	5 979	0	-323	-323	-399

Kommentar till prognos.

Befolkningsstatistik för de första sju månaderna visar att det är färre barn än budgetprognosen. Prognosen i augusti är att cirka 3 mnkr ska återbetalas till demografibuffert. Även intäkter för föräldraavgifter bedöms bli lägre med färre barn i den yngsta åldersgruppen.

Beställarsidan har fått fler ansökningar om tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, som gör att prognosen för kostnader för verksamhetsstöd blir högre än budget.

Utförare i egen regi visar i augusti ett överskott. Förskolor i egen regi har periodiserat ett budgeterat överskott på våren för att man ska gå i balans under hösten då barnantalet sjunker.

Under våren har förskolorna kunnat ta in alla barn som har behov av omsorg vilket gjort att barnantalet i egen regi varit högre än budgeterat. Hur antalet barn blir under hösten är svårbedömt, då ansökningar för plats senare under hösten ännu ej inkommit.

Förskolorna arbetar fortfarande aktivt för att öka andelen förskollärare. Om detta lyckas ökar personalkostnaden. En första utvärdering av effekter med bemanningsenhet kan göras när året är slut. Det riktade statsbidraget för minskade barngrupper blir lägre till hösten än under våren.

VO1 - Förskola och pedagogisk omsorg

För Förskola och pedagogisk omsorg är nettoresultatet per augusti överskott med 9 015 tkr.

Beställare VO1 Förskola

Belopp i tkr	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Budget 2018	Prognos 2018	Prognos avvikelse
Intäkter						
Ram från kommunfullmäktige	217 339	217 339	0	326 008	323 008	-3 000
Taxor och avgifter	14 639	13 423	-1 216	21 958	20 000	-1 958
Försäljning av verksamhet (IKE)	533	797	264	800	1 212	412
Moms	4 843	4 863	20	6 664	6 916	252
Statsbidrag, kvalitet maxtaxa	1 473	1 609	136	2 210	2 610	400
Summa Intäkter	238 826	238 031	-796	357 640	353 746	-3 894
Kostnader						
Förv.gemensamma kostnader	-9 522	-7 985	1 537	-14 328	-12 000	2 328
Förskolepeng	-214 421	-209 862	4 559	-321 632	-318 118	3 514
Pedagogisk omsorgspeng	-4 313	-4 522	-209	-6 469	-6 469	0
Vårdnadsbidrag	0	0	0	0	0	0
Barnomsorg på obekvämtid	-1 001	-1 405	-404	-1 500	-2 000	-500
Öppna förskolan	-1 090	-1 019	71	-1 632	-1 632	0
Tilläggsbelopp, verksamhetsstöd	-4 964	-7 259	-2 295	-7 446	-10 000	-2 554
Verksamhetsstöd sociobaserat 1-2	-1 047	-1 047	0	-1 632	-1 632	0
Sociodemografiskt tillägg	-1 917	-1 917	0	-3 000	-3 000	0
Summa kostnader	-238 274	-235 016	3 258	-357 640	-354 851	2 789
Resultat	553	3 015	2 462	0	-1 105	-1 105

Kommentar intäkter

Externa intäkter är lägre än budget, taxor och avgifter är lägre än budget som en följd av färre barn i demografin, något högre försäljning av plats till barn från andra kommuner och statsbidrag från migrationsverket för fler nyanlända barn i förskoleålder.

Kommentar kostnader

Utfallet för förskolepeng är lägre än budgeterat för perioden, vilket stämmer med utfallet av färre barn i kommunen än budgetprognosen. Beställarsidan har fått fler ansökningar om tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, vilket medför att kostnaden för dessa ökat. Dessutom har verksamhetsområdet ett ökat behov av barnomsorg på obekvämtid.

Kommentar prognos

Befolkningsstatistik för det första halvåret visar att det är färre barn än budget. Prognosen i juli är samma som vid T1, att cirka 2,5 mnkr ska återbetalas till demografibuffert. Även intäkter för föräldraavgifter bedöms bli lägre med färre barn i den yngsta åldersgruppen.

Kostnaderna för verksamhetsstöd och tilläggsbelopp bedöms bli högre än budget då fler enheter sökt stöd i enlighet med de tydligare riktlinjerna.

Sammantaget innebär detta att förskolans beställarsida bedöms ge ett underskott på 1,1 mnkr på helåret.

Utförare i egen regi, VO1 Förskola

Belopp i tkr	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Budget 2018	Prognos 2018	Prognos avvikelse
Intäkter						
Tidigare års resultat		65	65		98	98
Förskolepeng	134 977	134 749	-228	202 927	199 600	-3 327
Verksamhetsstöd, socio och beslut	3 888	5 337	1 449	5 303	7 000	1 697
Socio	1 525	1 525	0	2 288	2 288	0
Pedagogisk omsorg	339	334	-5	508	508	0
Statsbidrag	2 480	3 336	856	3 515	4 600	1 085
Övriga intäkter, uthyrd personal internt	4 362	2 484	-1 878	6 543	5 015	-1 528
Summa intäkter	147 571	147 831	261	221 083	219 109	-1 974
Kostnader						
Kostnad, inhyrd personal internt	-451	-1 801	-1 350	-676	-4 322	-3 646
Personalkostnader	-110 519	-106 890	3 629	-169 228	-162 500	6 728
Lokalkostnader	-15 826	-15 823	3	-23 740	-23 740	0
Skolmåltid	-12 300	-12 294	6	-17 700	-18 600	-900
Lekmaterial	-1 601	-1 531	70	-2 402	-2 600	-198
Övriga kostnader	-4 391	-3 492	899	-7 337	-6 565	772
Summa kostnader	-145 088	-141 831	2 757	-221 083	-218 327	2 756
Resultat	2 483	6 000	3 017	0	782	782

Kommentar intäkter

Utfallet för förskolepeng är något lägre än budget. Detta kan vara en effekt av att det är färre barn i den nya kullen som ska börja i förskolan. Verksamhetsstöd är högre än budget, till följd av fler ansökningar och de tydligare riktlinjerna för dessa. Statsbidraget för minskade barngrupper blev högre för vårterminen än budget. Inför hösten är det totala statsbidraget lägre än föregående läsår. Övriga intäkter omfattar uthyrd personal via bemanningsenheten samt ersättning för handledare till förskollärary-studenter. Nyttjandet av bemanningsenheten har ökat succesivt under våren.

Kommentar kostnader

Personalkostnader är lägre än budget. Vikarier från bemanningsenheten finns som kostnad inhyrd personal, internt. Totalt är personalkostnaden lägre än budget, främst på grund av svårigheterna att rekrytera förskollärare.

Övriga kostnader är lägre än budget. I övriga kostnader ingår lokal administration, ombyggnad för minskade barngrupper, mindre reparationer av lokaler och inventarier, inköp av inventarier, avgifter till miljö- och hälsobesiktningar samt fortbildning och friskvård. Under hösten undersöks möjligheten till att genomföra satsningar inom IT och lokalmiljön inom förskolan.

Kommentar prognos

Utförare i egen regi visar i augusti ett överskott. Förskolor i egen regi har budgeterat för överskott på våren för att man ska gå i balans under hösten då barnantalet minskar i början av hösten för att succesivt öka under resten av året.

Förskolorna arbetar fortfarande aktivt för att öka andelen förskollärare. Om detta lyckas ökar personalkostnaden. En utvärdering av effekter med bemanningsenhet kan göras när året är slut.

Det riktade statsbidraget för minskade barngrupper kommer bli lägre till hösten än under våren.

Ekonomiska risker inom verksamhetsområdet 2018

Område/verksamhet	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa Risker			
<i>Beställare förskola</i>	-1	hög	<i>Ökat behov av tilläggsbelopp / verksamhetsstöd, redan beslutat som ej går att begränsa</i>
<i>Utförare förskola</i>	-2-3	medel	<i>Färre småbarn i kullen som ersätter 6-åringar, enligt demografi.. Osäkert hur många av dessa som väljer fristående förskolor. Kan bli svårt att anpassa bemanningen när det blir färre barn totalt.</i>
Positiva			
<i>Utförare förskola</i>	+3	medel	<i>Fortsatt svårt att rekrytera förskolelärare, istället lägre kostnader för barnskötare. Positiv effekt av bemanningsbeten.</i>